

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DN-WID.055.2.2025.MO
Warszawa, 18 grudnia 2025 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 13837

Szanowny Panie Marszałku

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posła na Sejm RP, Pani Aleksandry Kot w sprawie wyrównania szans rozwojowych studentów w działalności badawczej.

Szanowna Pani Posł,

w odniesieniu do pytania dotyczącego prac legislacyjnych w zakresie aktu prawnego w sprawie zasad tworzenia wykazów publikacji, uprzejmie informuję, że w trwają prace legislacyjne dotyczące projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych (zwanego dalej „wykazem czasopism naukowych”). Równocześnie informuję, że do przedstawionego projektu na etapach uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych zgłoszono ponad 700 uwag. Pełne zestawienie zgłoszonych uwag znajduje się na stronie Rządowego Centrum Legislacji:

<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12391400/katalog/13093614#13093614>

Po etapie zgłaszania uwag nastąpił cykl spotkań ze środowiskiem naukowym, dotyczących nowego modelu ewaluacji jakości działalności naukowej, zorganizowanych w lipcu i w sierpniu 2025 r. przez Panią dr Karolinę Ziolo-Pużuk, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wzięło w nich udział ok. 3,5 tys. ekspertów i przedstawicieli różnych środowisk naukowych. Kwestia wykazów była jednym z istotnych tematów rozmów. Aktualnie trwa przygotowywanie ostatecznej wersji tekstu rozporządzenia. Rozporządzenie powinno zostać opublikowane w 1 kwartale 2026 r. a prace nad sporządzeniem przez Komisję Ewaluacji Nauki projektów wykazów powinny trwać w 2 i 3 kwartale 2026 r.

W odniesieniu do pytania dotyczącego oceny publikacji, informuję, że Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie ma w planach wprowadzania zmiany w ocenie osiągnięć naukowych na poziomie systemowym. Wykaz czasopism naukowych jest tylko jednym z narzędzi ich oceny. Ich rola jest szczególnie istotna przy procesie ewaluacji jakości działalności naukowej oraz postępowaniach awansowych. Są natomiast planowane ulepszenia systemu oceny. W nowym modelu ewaluacji jakości działalności naukowej mniejsza uwaga poświęcona będzie liczbie publikacji naukowych, a większa ich jakości.

W systemie nadal pozostanie jednak wykaz czasopism i recenzowanych materiałów konferencyjnych oraz wykaz wydawnictw.

W sprawach przyznawania finansowania na publikacje lub ustalania kryteriów stypendium rektora dla najlepszych studentów, warto zauważyć, że nie ma ustawowego obowiązku odniesienia się do ww. wykazów. Pozostaje to w gestii podmiotów wchodzących w skład systemu nauki i szkolnictwa wyższego.

W odniesieniu do pytania dotyczącego publikowania w otwartym dostępie, informuję, że obecnie trwają analizy dotyczące finansowania Wirtualnej Biblioteki Nauki na rok 2026, której celem jest m.in. zapewnianie jak największego dostępu do zasobów w modelu *open access*. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego od wielu lat konsekwentnie działa na rzecz stałego zwiększania dostępności światowych zasobów wiedzy dla środowiska akademickiego i naukowego w Polsce.

Wirtualna Biblioteka Nauki to zadanie finansowane przez Ministerstwo na skalę ogólnopolską, polegające na zakupie i udostępnianiu podmiotom tworzącym system szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce elektronicznych czasopism naukowych, książek naukowych oraz baz danych bibliograficznych.

Warunki finansowania i potrzeby środowiska naukowego są stale monitorowane, a podejmowane działania mają na celu maksymalizację korzyści dla systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Należy mieć również świadomość, że kwestia otwartego dostępu jest złożona. Faktem jest, że znakomite czasopisma umożliwiają w ten sposób szeroki dostęp do wiedzy. Jednak środowisko naukowe dostrzega, że samo stosowanie otwartego dostępu nie gwarantuje rzetelności w procesie publikowania. Warto zauważyć, że model otwartego dostępu stosują także podmioty nastawione na zysk zamiast jakości. Pobierają one od autorów bardzo wysokie opłaty, wynoszące nawet kilkanaście tysięcy złotych za jedną publikację.

Warto jednak podkreślić, że już teraz w wykazie czasopism naukowych znajdują się także czasopisma funkcjonujące w standardzie diamentowego otwartego dostępu, który nie stawia barier finansowych przed autorami, co stanowi bardzo atrakcyjną opcję dla studentów i młodych badaczy.

Należy również zauważyć, że w wyżej wskazanym projekcie rozporządzenia uwzględniona została baza *Directory of Open Access Journals*, która indeksuje obecnie ponad 22 tysiące czasopism wydawanych w otwartym dostępie i fakt indeksowania czasopisma w tej bazie pozwala na uwzględnienie w wykazie czasopism naukowych.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Karolina Ziolo-Pużuk
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.